

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 406. Innocentii Pap. Annus 5. Arcad. & Honor. Impp.
Annus 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

DE OLYMPIO HISPA-NO EPISCOPO.

Aug. cen. tra Iuliu. II. c. 17.

LIX.

IV.

LX.

Hier. epist. ad Iuliu. II. c. 17.

Hier. Apo. Iuliu. II. c. 17.

Hier. ep. 23.

LXII.

DE RE-SPUBLICA IN-NOCENTII AD EXTER-NA.

Scripta S. Augustinus 4. sed vide quanto preconiio: Olympius Hispanus Episcopus, vir magnus in Ecclesia & in Chr. & gloria in quodam sermone Ecclesiastico: Si Judo an quis, &c. & necius: & Olympius dicit, adducit eum in testimonium aduersus Pelagianos, originis peccatum negantes, cuius Olympius ellet confitens assertor. Sed renocit in dubium posset, num idem sit ille, quem Augustinus citat Olympium, cum eo de quo Gennadius, qui & in Concilio Toletano subscripsit habetur: siquidem ipsam quater citans S. Augustinus simul cum aliis sanctissimis Patribus, semper S. Hilario illum praeponeat, hoc ordine dicens: b. Cyprianus, Rhoianus, Olympius, Hilarius, Ambrosius, Gregorius, Innocentius, Isidorus, Basilus, quibus addo presbyterum (velis nobis) Hieronymum. Verum cum de opere ipso conlberat, atq; recenscat eum Gennadius inter huius temporis scriptores, nequaquam putamus atate Hilarium praecessisse, sicut nec fuisse post Ioannem Basilium patet.

Quod rursum ad Toletanam Synodum spectat: qui in eius appendice habetur canon vigesimus primus, haud huius Synodi est dicendus, quippe pertinere cognoscitur ad tempore S. Leonis: agemus de eo suo tempore. Porro ipsam Toletanam Concilium multa habet ad recte componendam Ecclesiasticam disciplinam accommodata, viginti regulis definita: in quarum decimaseptima quod ponitur de concubina, intellige secundum ea, quae S. Augustinus habet libro de bono coniugali, capite quinto.

Quod autem pertinet ad Innocentij dictam epistolam: ipse irritam reddidit sententiam illam, qua dicebatur, coniugium ante baptismum inritum, sic per baptismum quod ad bigamiam constituendam obliterari; vt dicens aliam post baptismum bigamiam minime efficeretur. Quod scilicet aliquando S. Hieronymus in Epistola ad Oceanum in causa Charerij Episcopi in Hispania, defendens eam opinionem Romae cum esset, qui postea in dicta epistola ad ipsum praesertim cumulat: licet in Apologia contra Rufinum, cum ea de re Chrylogono in eadem vocaretur, se excuset his verbis: *Haec dicitur, in quo ipse primo Christo hac questione renouatur. Sed interrogati a fratribus, quid nobis videretur, respondimus, nulli praesertim sequi quod vult, nec alterius decretum nostrae sententiae subvertentes: haec ipse: quibus intelligas Ecclesiae & horis modestiam: cuius sententiae quam defendit atq; corroborat, fulticij irrefragabilibus propemodum rationibus, neminem cogit inuicem adhiberi.*

Porro Carterium illum Hispanum Episcopum, cuius meminit S. Hieronymus in dicta epistola ad Oceanum, eumq; atate & sacerdotio veterem nominat, non alium fuisse potest, quam illum, qui cum aliis Orthodoxis Episcopis interfuit Concilio Caesariensi, & Carterius, pro Carterio scriptus mendose legitur, nisi potius, qui de praeterito textu excusus habetur: Vides igitur haud leuioris momenti fuisse eiusmodi controuersias de ordinationibus perperam factis, quarum causa Hispaniarum Ecclesiae scilicet sententia fuisse efficit, cum eiusmodi bigamis ordinatis, reliqui minime communicarent Episcopis: quorum quidem inuentum fuisse numerum, non vnam Carterium, S. Hieronymus indicat illis verbis: *Miror autem te vnum Carterium scilicet, praeter ceteros in medium, cum omni mandato huius ordinationis, plenum sit, non dico de presbyteris, sed de inferiore gradu: ad Episcopos venis, quos sigillatione voluero nominare, tantis numeris congregabitur, vt Arimeneis Synodi multitudo superetur.* haec S. Hieronymus: quibus etiam intelligere valeas haud leue periculum impendisse, ne eiusmodi causa obortum in Hispania scilicet in vniuersam diffunderetur Ecclesiam, cum praesertim eiusmodi ordinati Episcopi haberent S. Hieronymum defensores.

Scriptis & hoc ipso anno idem Innocentius Romanus Episcopus de nonnullis Ecclesiasticis rebus ad S. Exuperium Episcopum Tolosanum, cum ille consulisset de dubijs quibusdam ipsam Romanum Pontificem, hunc autem Exuperium eundem fuisse, quem Aulonius Burdigalensem dicit, & clarus inter eius temporis oratores adnumerat, in Notis diximus, eundem namque post Pra-

securam Hispaniarum ad tranquillitatis portum recessisse, idem Aulonius tradit, constataque in Ecclesia Burdigalensi inuenisse presbyterum vt ex Paulino f. potest intelligi in epistola ad Amantium. Arvero factus Episcopus, qualis quantitas extiterit, egregia vitae sanctitate conspicuus, ex S. Hieronymo f. audit, dum huc de ipso in p. mis habet, scribens ad Rufinum: *Sancitum Exuperium Tolosae Episcopus, vidua b. scripturam imitator, gloriam patris a h. ore pallente iucundus, sine requere aliena, omninoque iustitiam Christi videri vult. Nihil illi datus, qui corpus Domini canistro vinctus, sanguinem portat in vitro: qui aurum in caetero templo, qui ab ipse & in corpore caribet a vinctum columbas, id est, dona sancti Spiritus, mensurae sicut in manumone 1. & nonnulli: Latrum differtit, vt Dominus Dei, Dominus vocat oratione, & non Latronum spelunca. Huiusmodi facta vestigia, haec ipse. Et ad Agerichiam & Non possum (inquit) aliquid lacrymis Tolosae facere mentationem, quae in huiusmodi reuerentia, sancti Episcopi Exuperij inuicem praesertim, Et ad Rufinum 1: Habet (inquit) sanctum Exuperium probate acatis & fidei, qui te nimis suscipuerit inuicem. Sed de ipso modo haec dicitur de eo alia occasione anno sequenti. Iam vero ad dictam ad Innocentio Papa ad ipsam scriptam epistolam redeamus.*

Inter alia autem, quae S. Exuperius ab Innocentio Romano Pontifice exquiritur, de continentia clericorum, & penitentis, quibus delinquentes coercerentur, atque aliis, doceri quoque petiit factorum librorum catalogum, quod quidem Innocentius praesertim ad hunc suae decretae epistolae, canonicorum librorum seriem texens: quam & in Romano Concilio (vt dictum est) Damasus promulgat, praesertim id ipsum Gelasij Pontificis, sed ante S. Augustinus, atque Rufinus, postea vero Alcimus Auitus heretico camine, Cassiodorus, & Isidorus, vt taceamus de recentioribus: Graecorum autem, Concilij Niceni canon, qui exiit & si alius referendum putes, canon, qui dicitur Ap. solobrum, Concilium Laodicenum, S. Athanasij, Gregorius Nazianzenus, Amphiloehus, Cyrillus Hierosolymitanus, postea Ioannes Damascenus, & alij recentiores in aliquibus inter se diuersi. Subiecit autem Innocentius & quae Exuperius cauere deberet apocrypha. Sed de his nos Imperius Rufinus epimus primo toma.

IESV CHRISTI ANNUS 406. INNOCENTII PAP. ARCAD. & HONOR. IMP. ANNUS 7. ANNUS 11.

Christo nato iam annus agebat quadringentesimus sextus auspiciis nouorum Consulum Arcadij Augustini & Antioj Probie Quo (inquit Marcellinus Theodorus Iudaeus) Quinquemalis obditi & Rhodogastus Rogatus, Marone Sytha, cum ducento milibus suorum totam Italiam mundavit. Cum Iulian & Saurus * Hunnorum Gothorumque Reges Rhodogastum conuincio confecerunt, ipsius capite amputato, captiuos eius spolia ante ea strabentes, haec ipse, Requidem paucis & obdiceret. Acres tanta digna quidem est, quae omni ex parte elucideret, ac fultus explectur. Atque in primis quod ad regem tempus spectat: scimus S. Proterum in Chronico, haec accidisse affirmare anno superiori, sub Consulatu Sutilichonis secundo & Antioj. Vt autem Marcellino potius assentiamur, Honorij Imperatoris rescripta hoc anno ad Prouinciales data perlo adent. Etenim ob ingruens tantum belli periculum subest etiam armati feruor m. Sed & in toto rursum edicto, ingenus militum stipendium auxit, sum ita ad Prouinciales rescriptis:

Prouinciales pro imminutis necessitatibus vestras inuitamus edicta, quae erigit ad militum inuicem a libertate. Inueni igitur, qui militibus obtenta arma, non amore pacis & patriae, sed ut datus solidos parati * rebus de nostro perceptos atatis; quibus tantum certior ex summa signa dicitur non nisi solidos praebere mandamus. Non optima futuri consilium, quos virtus & valitas publica

LITERAE PER VIM A LEGATIONE HABITAE
Imperatoris Imperatoris videtur litteras Episcopo unquam reddere. Cuius igitur obsequium ut acrius, neque adueniens ad vos Patria Notario, neque alio quolibet, qui ad hoc venerit, eis digne vellimus: postremo accessit ex Cappadocia quidam Tribunus militum, Valerianus nomine, perfratrisque Episcopi Mariani pollicens, per viam astitit signatum Regis epistolam cum litteris reliquis. Postquam vero miserunt ad nos sine Regis auctoritate, nosque nosse epistolam Episcopi inuasisse tribunum, qui tria milia manumitum darent, et artes, et communis carum cum Attico, et de Ioannis iudicis, in omnia taceremus, quibus minime obtemperare volumus. Per mansimus igitur orantes, ut quandoquidem nihil pacificum peragere possent, tuto saltem redire ad Ecclesias nostras permitterentur. Monebat enim nos nimiam inuitas bonum.

XVI. LEGATI ANTE DIUITIVS PLEMO-NTI. 1296-7.
His & Salutari nostris variis revelationibus nobis ante monstratur: adeo ut & diuino sancti Eusebii Paulo viro missimus & patricissimo in manu apparerit Apostolus Paulus, dicens illa: Valere, quomodo caute ambuletis, non quasi in speciem: sed ut sapientes, quoniam dies mali sunt. Significante sentio multiplicem fallaciam, quae ad exortum veritatis nobis insidiaretur domi atque blanditibus. Astitit igitur idem is Tribunus Valerianus iniiciens nos in nauim vetulam & parum datamque (ut se habebat) praenauis, ut periret nauigantes, & simul adiectis militibus viginti ex edibus variis, continuis Athyras expulit. Emenste igitur illud plurimum, cum iam periret videtur, applicuimus Lampasacum. Inde nauis aduenit, vigesima tandem die ad Calabriam Hydruentem peruenimus. Neque nobis ultra dicere poterant de B. Ioanne aliquandiu, neque vbi modo sint Demetrius, Cyriacus, Eulysimus & Palladius, qui cum nostris Episcopi legati fuerant missi, & Athyras (ut ante iam diximus) detentis. Inuenimus ex relatione legatorum Theodoros. Quae eadem omnia, qui res Ioannis Chrysofomi profecti sunt, cum dicant facta esse ante Eudorice Augusti obitum, diuersam fecerunt sententiam ab illis, qui dixerunt eam anno superiori defunctam.

XVII. 1296-7.
Ad ipsos autem legatos hac legatione per sanctos S. Ioannes Chrysofomus has litteras dedit:
Auspissimus vobis ob tantam animi firmitatem, ac studium, & curam, laborisque & sudorem, ac demum ob longam hanc peregrinationem, quam vultur Ecclesiam causa suscipi, gratias agimus. Etiam quanto gratius est, qui omnia pertulerunt, indolentiam, tanto quoque maius vobis, quibus pro animi expellendum est, qui ad ea, quae ab aliis scelerata ac nefaria admittuntur, corrigenda, etiam periculis studioque adhibitis. Atque vnam coram quoque vobiscum longiore possimus. Quod quoniam nobis exilij necessitas aduenit, tandem aliquando atque egre ornatis sumus ac religiosissimum dominum meum presbyterum ad vos profectum, eodem nocti, has litteras missimus, quibus de istum vobis salutatorum munus per dimittam ac tunc pro profectibus vestris offis, tam pro eo, quo statim, sicut laudamus in nosmodum, & ego gratias agimus. Nam est nihil meliore, si tunc est tamen ipse, quod munus vestris at, praestitit: eoque nomine plena, numerisque omnibus absoluta merces a benigno Deo vobis constituta est, ut qui ad medicinam aduersus scelerum essentiam tanto studio, vanaque animi alacritate perpetuo vsu sitis, haec ad legatos Chrysofomus.

XVIII. LEGATI ORIENTALI QUAM MALE MULTA TI. 1296-7.
Arquid post haec actum sit de Episcopis Orientalibus, quos primum legatos Romam nullo diximus, deinde Concilio Romano Orientem cum eodem munere redditos, quos & secutos legatos in Athyras castris seorsum singulos inclitos reliquimus, iam dicendum est. Palladius enim, quid de illis atque aliis factum sit, ita describit: Episcopi (ut initio quidem fama vulgavit) in mare precipitati, ut autem veritas continet, in exitum ad remotiora & barbaria loca ducti sunt, iisque a satellitibus numerisque seruati. Reuersum enim diuonem quidam, itinere in seruum comes, retulit, Cyriacum quidem Emisionem Episcopum obtingentem milibus passuum Palustram Persarum oppidum adiacentem esse; Eulysium vero Egitra Arabum, in castrum, quod Nupfas appellatur, Saracenis adiacens, relegatum; Palladium Pleummarum sine Aethiopia Episcopum seruari in prope locum, qui Syene vocatur, in Aegypti regione; Demetrium intus in Oasis Maritima proximum: sunt enim & alia Oasis. hic vix quatuor illi legati ab Oriente Romam Episcopi, reuersisque cum legatis Roma missis in Orientem, & Athyras in carcere custodiri.

Ad haec autem quatuor Episcopos Cyriacum, Demetrium, Palladium, & Eulysium caules exat S. Ioannis Chrysofomi Epistola scripta tunc quidem, cum exilio eos esse damnatos & cepisset digna sane, quae illiusmodi Actis inferretur, est vero huiusmodi:

Beatorum, ac ter beati, spiritusque beati ubi praclaros hos sudores & certamina & arduos ac labores & pericula, quae pro omnibus orbis terra Ecclesiae subisti. Hincque tum in terra tum in mari, tum in caelo gloriam & splendorem consecuti estis. Siquidem homines omnes, qui quidem inuenti con potes sunt, vos praestant, ac coronis cingunt, animi vestri vobis fortitudinem, tolerantiam, atque constantiam ad superem vsque mirantur. Benignum autem Deus, qui laboribus longe ampliora premia semper constituit, tot tantoque bona vobis rependet, quot quantaque us a Deo rependi par est, qui pro vniuersa Orbis pace tam strenue ac fortiter dimicant. Ac propterea nos quoque beatos vos praedare non desinimus, incredulorum quandam voluptatem ex vestri recordatione perpetuo capientes, vsque etiam aliqui longo interuallum a vobis distanti sumus, animo circumferentes. Ac quidem Cereus charissimus dominus nunc nauis, et minime potius, propterea quod multo labore consecutus erat. At vero Demetrius, religiosissimus presbyter Ioannes, & carissimus diaconus Paulus, cum vndique exagrarerentur ac vexarentur, nec vsquam consistendi ac delibandi potestas esset, hoc sibi necessarium faciendum existimauerunt, ut ad ebrum atem vestram sese conferret, istique vobiscum essent. Quoniam ipse cum charitate excipit, canque quam par est, beneuolentiam ipsi exhibere. hucusque Epistola. Sed quae de aliis exulibus & exortibus Palladius subdit, hic reddamus.

Serapionem autem post inuenerit absque vlla probatione caelionis, cum atrocitate iudicium violasset, in patriam (ut fama est) propriam relegarunt. Hilarius vir sanctus & senex, post plagas non a ludicibus sibi, sed agro impostas, in interiorum partem missus est: quibus decem & octo annis panem non gustauit, solus, olera vel legumina ad cibum habuit. Antonius in Syria Palaestina, Pelusiacae incluse: Timotheus Maronae & Ioannes Lydia Episcopi in Macedonia esse memorantur: Rhodon Aethiops in Syria profectus est: Gregorius Lydus esse in Phrygia dicitur: Bristo Palladius frater, Ecclesia sua sponte derelicta, in agello suo degit, terram propriam manibus solens: Lampadius vero (ut aiunt) in agro Lydiae a quodam foetere Eleutherio, delectandus vocatus: Eugenius in patria est: Episcopus magnus ille Laodicea Syria Episcopus vna cum Pappo, tres anni sunt, ex quo gradus domus nunquam descendit, orationibus insistent: Hieracius Episcopus quadringentis iam Nicomediae carceribus est.

Reliqui de communiore Ioannis partim quidem Artico communiarunt necessitate compulsi, & in alias regiones Thracia translati, partim nescimus, vbi sint. Aisus Anaco, in Gallia censensisse. Presbyteri vero in Arabiam & Palaestinam exulantes: Tigris in Mesopotamiam relegatus est: Philippus fugiens in Pontum diem obiit: Theophilus in Paphlagonia versatur: Ioannes Athyras Casarea construxit monasterium: Stephanus in Arabiam relegatum, a carnificibus suam abstulit, in Tauri montibus: Sallustius Creta innotuit: fama est: Philippum monachum atque presbyterum Scholarum audiuimus in Campania: Sophronius diaconus Thebaide seruatur in custodia: Paulus diaconus Dispensatoris aditur in Africam profectus memoratus: alius Paulus Hierosolymis est: Euladus Palatij presbyter Bithyniae in agello proprio degit. Plurimi Constantinopoli delibent: alij vero in sua quisque discesserit. Siluanus autem sanctus Episcopus Troade piscatu filij victum quaerit, pergit dicere de Stephano monacho, Eutropio, & aliis, de quibus superius mentio facta est. Sed quid ipsis Episcopis contigerit, cum in exilium deportarentur, Palladius ista subdit:

Retulit autem, qui ab Episcopis redierat diaconus, eos a delictibus suis, immisione quorundam, irruentium vexatos, ut redeat etiam videret, morteque sibi impendebatur omnes. Nam pecunias in sumptus necessarias eu auferentes, inter se paratis sunt, nudisque imponentes: amentis, induti vna consuebant die, profunda iam nocte diuertentes, & nocturnis irem tenentibus ad iter exurgentes, neque insidias escas continere stomachus possent. Turpibus praetera obiciunt, quae sermonibus impeteri illos non desisterant. Palladius autem etiam seruauit, tolerans. cogentes ipsam iter as quoque dare quae habebat. Demetrium vni ex militibus adco afflicto, ut profectus iam videret illum etiam percuteret, vniere: qui continuo

XIX. d Chrysof. epist. 1. 18. LITERAE IOANN. CHRYSO. STOMIAD EPISCO. POS RO. M. A. GEN. TES.

XX. IOANNI COMMVNICAN. TES QV AN. TA PASSI.

XXI. DIVERSO. RVM. DI. VERSA. E. RVM. NAE.

XXII. QV AN. ITINERE. PASSI. SVNT. IX. VLES.

corruerit ex parte multo doloribus maceratus. Prædixerat enim Palladius (ut ex committente veniente dedimus) aliud iter non conficere, sed miserabiliter moreretur. Ecce iste namque omnino propinquas non sinebant, hospites aut in stabulis, ubi sortorum erat multitudo, aut in Samaritanorum vel Iudeorum synagogis, quibus illi angustiis pressis, nona semper animo versare cogebantur. Dixit autem vno ex Episcopis: Quod de diversis querimus? Num enim in nobis est morari visum, et voluntate propria & electione laudentes pœnas expendamus? An ignorata hæc omnia & contra se prius & futura etiam postmodum, per que omnia glorificatus Deus? Quam multa istiusmodi in rebus, que vel oblationem Dei cooperant, vel illum semper ignoraverunt, conspectu nobis, in timorem Dei cognitionemque venerunt, forsas in melius conuertenda, sine certe aliud deteriora non prolapsura. Non parum autem est rationali animo, que a perturbatione vexatur, respicitur vel modicum quod est pondus solentium: adeo ut dixerit, qui hoc sustinuit magister Gentium Paulus: Christi bonus odor sum in hiis qui saluantur, & his, qui perierunt; eo quod in speculaculum facti sumus Angelis & hominibus.

31. Cor. 2. Di. Cor. 4.

XXIII. PERSECUTORES ACERBIORES NUMERANTUR.

31. Ioh. 3. A QVIDEM BENEHABITIS SCOPIS EXVLES.

XXIV.

31. Ioh. 3. Epist. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3.

XXV. EPISTOLA VLTIMA CHRYSOS. AD INNOCENTIVM PAFAM.

In tantum vero atrocitatis insaniam Episcopi omnes de communicatione Theopili per totum Orientem (sicuti monachus rediens restitit) decesserunt, ut ex hoc plerique non modo debitam humanitatem non exhiberent, verum multas, datæ numeribus, inducerent, ut eos acriter civitatibus expellerent. Sunt autem, qui ista gesserit, Taricensis, & Antiochenus & Cesaricensis, æque ante omnes Antyrenus, & Pelmisensis Episcopi, partim donis, partim veritatem minus militum animos contra eos ita effecerunt, ut ne laicos quidem eos excipere hospitio cupientes permitterent, sicut in Epistola canonice Cælo contra Episcopum quemdam scribit B. Iohannes C. & post aliqua: Laudabat autem idem monachus, atque admirabatur Secundæ Cappadocia Episcopus, ut qui actu in exilium Episcopis magnam ostendissent misericordiam assilum; & in primis Theodorum Tyranicum misericordiam virum, hospitemque Coloniæ, qui quædam ægesimum in Episcopatu agebat annum, & Serapionem Ostracina quædam ægesimum & quincem annum in Episcopatu officio supergressum, hæc Palladius de exilibus Episcopis, & eorum pergrinatione. Quoad Bolghortium ista: Et hic fane illi (ut suo loco dictum est) qui ante annos quadraginta, nempe à Christo nato trecentesimo sexagesimo sexto, S. Gregorio Nazianzeno fuisse, ac pene cogit suscipere munus Ecclesiæ Nazianzenæ.

Sed iam tandem ipsum S. Iohannem Chrysostomum in exilio Arabis agentem inuimus. Hoc quidem ipso anno, absolutis exilij annorum duorum periodis, tertium inchoavit mensis Julij; quando mittens Romam Iohannem presbyterum & Paulum diaconum, has ad Innocentium Romanum Pontificem literas dedit, quibus in primis pro sedulo & indefesso in sua causa exhibitio studio ingentes gratias agit: inde vero pro persecutoribus rogat, laudens mitius agere aduersus canonum proculcatotes, ne eos excommunicet, ob periculum vniuersalis in vniuerso Orbe conflagrandi schismatis; sed et expectet, orat, si forte respiciant. Sic enim ipse se habent nouissime ad Innocentium scripserat litteræ: tanti viri memoria suauissimæ atque dulcissimæ:

Corpus quidem nostrum in eodemque loco tenetur & stabilitum est; animus autem charitatis ala in vniuerso Orbe circumvolat. Proinde licet tanta timoris intercedere separati sumus, à pietate tamen vestra non absolumus, sed quotidie vobis præsentem sumus. Animi enim oculis videmus vestram illam fortitudinem & sinceram affectionem, constantiamque non mutabilem. & quod vos consolari nos plurimum & perpetuo cupiatis. Quanto enim fluctus extolluntur sublimius & plures latent scopuli, vehementiores que venti sunt, & tempestates: tanto & vigilentia vestra augetur: neque vos tanta via prolicitas, neque tantum temporis intervallum, neque casuum difficultas, & sermone reddidit; sed persueueranter imit. amini optimos gubernatores, qui tunc maxime vigilantes sunt, quando eleuati fluctibus, & mare intumescere, & multas aquas in nauim inundare, grauisimamque interdum noctem ingruere vident. Ea propter & gratias vobis habemus multas, & desideramus quidem ad vos dare crebras literas: id quod nobis maximo foret salatio. Verum quia solitudo huius loci in tantum vos à nobis separat, neque facile ad vos venire valet hi, qui nobiscum agunt, vel etiam qui in vicino habitant, cum quod in extremis finibus locum ille

stus est, tum quod latentes in illis vniuersis obstant; preclarum, ut distoniam nostrum silentium efficiat, quod magis colorem, quam quod nos res futuri negligentiæ neque enim contempserit in causa, quod tacuimus.

Nunc enim multo tempore venerabilis & dilectissimi Iohannem presbyterum & Paulum diaconum in hoc tenuimus, ut irremissimè Perpetuas enim vobis gratias agimus: quod patientiam erga nos beneuolentiam declaratis. Nam quædam in vestra pietate firmi fuerunt, iam res omnes sedata & emendata, atque sublata omnia scindala fuissent, gaudere enim que Ecclesia tranquilla ac sine cura pace, & essent plane secunda omnia, neque contempserat leges, neque violata aeternam constitutiones forent. At illi in sui imperio operibus perierunt, & quasi antea nihil atterantur, ita priora mala seculi recruduitu viderere certant. Nihil autem omnia, qua interim resissa sunt, singulariter referent, quandoquidem non solum Epistola, sed & historia modum transtuleret narratio.

Ceterum vestram ero vigilanciam, quod licet illi omnia tumultibus repleretur, laborauerintque morbo in curabilium & patientia non capaciorum, si tamen in curari non viderent, ne affligentur, neque à cætu abiciantur, considerate tantis operibus magnitudine. Ceterum enim illud sermo totius Orbis est; Ecclesie vsque ad genus humanitatis sunt, populi dispersi, clerici diuersi, Episcopi exiles, constitutiones Patrum violata. Et idcirco totum atque iterum & sepius vestram oro diligentiam, ut quanto magis illi tempore, tanto maius addiderit studium. Expecto quidem futurum, ut aliquanto amplius corrigatur. Quod si minus fiet: vos vestram coronam paratam apud misericordiam Deum habebitis, & his qui iniuria affliguntur, consolationem ex incremento charitatis vestre non mediocrem accipient. Nam & nos tertium nunc annum in exilio versamur, expositi vobis sumus, bello, continuo obsequium, solitudinis indubiis, quotidianæ morti, & variis cladibus: & nos mediocriter nos consolantur salda vestra fides & charitas, que si in me tamens ac simplici oblectant: hic noster murus, hæc scruvitas, hæc portus absque fluctibus, hic multarum bonorum thesaurus, hæc lætitia mirificæque vobis sumus causa est. Et si in desolatorem quem esse istæ locum iterum abegimus; non paruum vobis habentes nos vestram affectionem, consolatorem, abimus. hæc tenus Iohannis Chrysostomi Epistola Romam missa per Iohannem & Paulum: quos apud sanctas feminas, castissime genere clarissimas Romæ voluit hospitari, sicuti alios, qui ab Oriente à se missi erant: huius enim hos apud Innocentium, qui interpellabat iudex, decabat defensoris cause Chrysostomi hospitari, ne idem qui iudex, æque esse patronus conferretur. Extant Iohannis ipsius ad eas datæ literæ. Quales autem quantæque essent istæ extortitiam ac profugorum legatorumque hospitiæ Proba ac Iuliana: memoria repete, que de vrisque à nobis dicta sunt supra ad finem quarti Annalium romi. Quarum, commendandi studij causa, hic perbreues binas scriptas ad eas Epistolâ ipsius Iohannis oportune reddemus. Ad Probam enim data Epistola sic se habet, cum eisdem missos legatos commendat Iohannem & Paulum:

Et si longotimeris scire ad te disstantem sum, tamen sinceram ac feruentem tuam charitatem, non facio ac si sit an tunc, tuæque omnia cernerem, certo expertus sum: in numerum, qui istos ad nos veniunt, ea de te asserentibus, que audire cupiebam. Eoque de causa multas atque ingentes tibi gratias habeo, atque ob istum tantum animum gloriosum, neque esse vobis que mihi clarissimos, religiosissimumque presbyterum Iohannem, & ornatissimum diaconum Paulum tibi commendo, atque ad tuam meam, velut ad portum transmitti. Abs te igitur, in ipsa ac nobilissima domina mea, peto, ut quando admodum humanitas tua posset, ipsos videas: nec enim te fallit, quantum am huiusce comitatu mercedem velatur a su. Ac quam sapientem, habebit, de tua valentia, de qua vobis vehementer caræ, aliquid intelligere, vedemur: et an eo fac me certiorum. hæc tenus ad Probam. Ad Iulianam vero sanctissimam æque viduam eius filiam ista habebit:

Quo grauiore poena multati sunt, qui tot scelera perpetrarunt, quoque vobis, qui tot scelera tollere ac delere studuistis, tantumque laboris & summi susceperitis, amplior merces futura est. Neque enim nobis obsecrasse ea beneficentia, idque studium, quod & in negotio, de quo agitur, & in excipiendâ benignoque completendâ, quæ isthuc misimus, prædixisti. Eoque nomine gratias vobis habemus, vosque rogamus & obsecramus, ut in eodem gra-

XXVI. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3.

XXVII.

XXVIII. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3.

XXIX. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3. Ioh. 3.

quo & alacritate permancat, ut sicut etiam ac valentius am-
maribus ac fructibus non adhibeat. Neque enim vos fugit quan-
ta bonitas pro lari salu magnitudo sit, quantatque mercedem
perceptura sit, tantis meritis actum sanis fluctus, quantum in vo-
luntate compescant, eamque quam par est, acceptis in commo-
ditas etiam afferent. haec ad Iulianam, non solum (vt vi-
des) hō piēti legatorum, & cause Ioannis diligētissi-
mam patronam. Extat etiam Ioannis eodem argumen-
to alia Epistola ad Iuliam & aequē clarissimam faminam,
ad quam etiam datae sancti Angulini dux Epistole habentur
et.

Cum autem ad calcem recitaret nuper Epistole ad In-
nocentium Papam Ioannes dicit, in alium se forte locum
ablegandam fore; odoratus esse vide ut, quod aduersarij
in ipsum molirentur, conantes sicem frequentibus atte-
rere peccationibus per loca aspera & difficilissima, quo-
niamque nimia ex idemibus afflictibus molestia, cogereret
ad postremum etiam ex hac vita migrare. Quod enim eius
causa totum sitent aduersarij esse Occidentem commo-
tum, Romanamque Pontificem eadem & alios eiusdem or-
bis Episcopos exasperatos, quā & ipsum Honorium Im-
peratorem, ob violatum in contumelias legatorum ius gen-
tium, hanc mediocriter perturbatam, concitatumque ad
facinoris visionem: nihil consilium agi sibi visum, quam
si ipse Ioannes de medio tolleretur: sic rati omnem cum
illo finem consecuturam esse, quod fenebat Ecclesiasti-
cum bellum. Sed quod perficere illud gladio, nimis ty-
rannicum haberetur & inuisibile; id quod diximus, ex-
cogitatum, ita nimirum eum & cum conficere, vt peni-
tus desicere & exhalare animam cogere; quod quidem
& impie perpetratum & expletum est; vt quae paulo infer-
rius de eius ad Deum migratione dictari sumus, facile de-
monstrabunt.

At licet (vt vidimus) Ioannes Chrysostronus suis lre-
ris rogasset Innocentium Romanum Pontificem, ne & ca-
ta Fideium excommunicatione eos et ceter, qui legatos
Apostolicos adeo turpiter eiecerunt, maleque habuissent:
constat tamen tum ipsum Innocentium, tum reliquos Oc-
cidentales Ecclesiae Episcopos Atticum pseudoepiscopum,
veluti tanti sceleris architectum, & a comunione fidelium
extorrem penitus declarasse: cum ipse Atticus, ne Ori-
entem populi a se dilaberentur, eiusmodi (vt ait Palladius)
edictum elicuit ab Arcadio, quo clares & peregrinos siue
provinciales sibi cogere communicare, edictum autem sic
se habuit:

Si quis Episcopus Theopisio, & Porphyrio, & Attico non com-
municat, Ecclesiae pellatur, & a suis sacularibus profusus proxi-
matur. hanc summam edicti, potius quam ipsam integram. Hinc
iam alij (subdit Palladius) plus ego grauat pondero, inuisti quo-
que communicant. At vero pauperes oris quique & in sila sana im-
becilliores muneribus quibusdam ad communicandum atrahuntur.
Qui vero genus & patriam, & corruptibilem gloriam, corpo-
ramque pressam ante empserunt, iuga regentium aeterni certan-
tere, suauitatem illud crebra memoria reperent: Si vos in vna
ciuitate persecuti fuerint, fugite in aliam, & Proverborum & il-
lud sibi dicentes: Non proderunt substantiae in die ira. Profecti
autem sunt alij quidem Romanam, alij ad montes, alij in monasteria
seruati Dei a ludicia iniquitate seruabatur. Contem. b. ut au-
tem rescriptum contra Latinos, qui in dignitate erant constituti, vt
magistratu & dignitate omni priuarentur; milia vt ba. themas
amitterent: populares & artifices reliqui, persoluto graui aur. pon-
dere, subirentur exiit. Verum dum ista geruntur, praesidi fide-
litorum quibus sub dno magna cum assidua in quatuordecim
huc & Palladius.

Quid autem offensus Innocentius Romanus Pon-
tifex, necnon Honorius Imperator in Arcadium post hu-
iusmodi scelus plane execrandam aduersus legatos per-
petratam egerint; ignotatur quidem: tamen ex alijs literis
Honorij superius recitatis, quae hoc tempore Honorius
scripsent, satis conici potest. Res namque iam eo pedu-
da videri poterat, vt ipsi Honorio nihil reliquum esset, ni-
si cum Arcadio armis decernere: sed barbarorum assidui
rumores, & detrecta infidelitas Sillicionis (vt dicemus
animum eius auerit. Innocentius autem hanc potuit rem

tamam dissimulare, a quo adeo execrandum facinus inul-
tam relinquere; licet aliquid leuiter Ecclesiastica cen-
sura remittere, ne maior in Ecclesia scissura fieret, ratio
temporis persuaserit. Quomobrem ab Ecclesiastica Ro-
manae Ecclesiae comunione abstinuit, tum Atticum
Constantinopolitanum intrusum Episcopum, tum etiam
Theophilum Alexandrinum, vt ex his, quae dicuntur infer-
rius perspicue apparebit. hucusque in eos progressa est cen-
sura Ecclesiastica, coniunctaque cum misericordie lenitate
disciplina.

Porro autem ipse Ioannes Chrysostronus, qui primo
anno Coculi (vt diximus ex Palladio) & sequenti vi-
que in praesens Arabibus Armenis ciuitatis exulanti, ubi (vt
ipse testatur) erat Episcopus vir sanctissimus Tereus: in
hoc viq; tempore hanc priuatus est commercio literarum,
quas mutuo acciperet & aequē redderet. Sed quod nulle
amplius literae datae legantur, perpetuumque appareat
ad obitum usque seruatum esse silentium, aduersariorum
inuidia interceptus creditur commectus; ipseque ne
quid scriberet, custoditus; obstructumque penitus cre-
ditur os illud aureum, gemmeusque stylus & manu eius
abstractus, atque perfractus ingenti iactura totius Ec-
clesiae.

Sed ne penitus consilire videamur absque sanctorum
vitorum confortio solitarij: age modo conueniamus sancti
Hieronymi in Ecclesia operosum; qui hoc anno in Za-
chariam, Oseam, Ioel, Amos, & Malachiam Prophe-
tas commentarios disertos elaborauit. audi vero ipsum ad
Pammachium ista scribentem & Praesenti anno, qui fecit Con-
sulum Arcadij Augusti & Amici Probi Fasti nomen imposuit, Exu-
perio Tolosana Ecclesiae Pontifici Zachariam, & eiusdem vrbis Mi-
nerio & Alexandro monachis Malachiam Prophetam interge: a-
tus sum; statimque recurrenti ad principium voluminis Osee & Ioel
& Amos, tibi negare non potui. hanc quidem ipse (vt ibi ait) cum
de grauissima conualuisset infirmitate, ac tremantibus di-
gitum articulis, iam scribere non valeret, vt pote senex;
qui & de commodis & incommodis senectutis ad eundem
Pammachium breuiter disseruit. Sed vnde scribendi com-
mentarios in Zachariam ad sanctum Exuperium Episco-
pum Tolosanum occasio data est, praestat hic referre.
Hoc enim anno idem vir maxime pius, erga pauperes lar-
gitionibus effusissimus, quod tantae eius liberalitati angus-
tae Galliae viderentur, legauit Sisinium monachum in
tegerimis vitae moribus praeditum in Orientem cum in-
geniti pecunia, vt Palaestinae monachis ad vitam subsidia mi-
nistraret, inde vero le in Aegyptum conferret. Idem mune-
ris Aegyptiis monachis expleuit. Cum autem idem san-
ctus Hieronymus ex eodem Sisinio, qualis quantusque
ellet vir extrinsecus Exuperius didicisset: eidem ob eius agre-
gam sanctitudinem, liberos in Zachariam Prophetam, quos
elacubrabat, dedicandos existimauit, a quo literas per eun-
dem monachum accepisset, necnon ad alendos monachos
elemosynam, prout in praefatione ipse testatur his ver-
bis:

Vltimo dem autumni tempore frater noster, filius tuus Sisi-
nium monachum tui mihi dignationis Epistolam reddidit: qua te-
da gauisus sum, esse te sospitem & memorem meae, omniumque
fratrum, qui in sanctis locis Domini seruiant, in quorum refrige-
ris facti tibi amici de iniquo Mammona. Et paulo inferius de
ipso etiam Exuperio: Audio te in valle Lacrymarum in loco quem
Deus posuit ad ceratam, vt in vincetibus coronam daret, ascen-
siones in tuo corde disponere, vt tibi de virtute in virtutem, & imi-
tari Domini pauperitatem, vt cum illo diuisus sis, & in te re-
llinet caput, & per singulos dies suscipiatur, visitetur, alatur, ve-
statur; & praesepit in sanctarum scripturarum sectione serue-
re, &c.

Quod vero festinaret Sisinii elemosynas ferre ad
Aegyptios monachos, impolita se mittere excusare; nam
eum ad Epiphaniarum vique diem in Palaestina perman-
surum esse putat: qui quo minus id praesertit, sed pro-
fectionem accelerarit, vt perferret elemosynas ad mo-
nachos in Aegypto agentes, causa praecessit, quod audi-
tum esset, eius provinciae monachos ob penuriam anni
huius alimentorum, alimon admodum laborare. Vide

XXXIV.

Chrysostr.
epist. 126.

XXXV.
Hieron.
praef. in lib. 3.
in Amos.

Hieron.
praef. in lib. 3.
in Amos.

HIERO-
NYMVS
EXVFB.
RIO DI-
CATIL-
BROS.
i Hieron.
praef. in lib. 1.
in Zachar.
XXXVI.

XXXVII.

SISINII
PROFE-
CTIO IN
AEGYPTVM
Hieron. ep.
114.

Hieron. prefat. comment. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

accipit Hieronymus: *Quoniam cum rogatus, ut disserteret interli- bere nubi caput faniem ebrietas monasterium. Aegypti in solitu- tate, Nilum in plenis aquis, multorum iustitiam: ut prope esset in Dominum ofensa, illum ultra uideret. ac rillum a: Frater Sifinnius in Aegyptum irrefertur, ut odorem huius agrariae, qui a te in fuis est fratribus, illuc quoque perferat; & nequaquam est huius flomine, sed Galliarum largisimis aquis rigentis arua sicutis, ac iterum de eodem h: ipse sua festina sancta ara diuidere, & nos non patitur nostra sibi ora numerata. Equidem puro, di- uino Spiritu sanctum Exuperium praenouisse proxime uen- turum Galliarum eridium, dedendamque tandem Tolo- sanis barbaris; ob idque magna celeritate festinus se confer- re in sanctos, quod auferret paulo post barbari, nisi ante caueret. Vltimo si quidem huius anni die (ut proxime di- cendum) Wandali & Alani cum aliis barbaris, trans Rhenum copias ad Gallias depropulandas perduxerit; ac post eundem plurimum ciuitatum, & ipsa Tolosa capta est, ut suo loco narrabimus.*

XXXVIII. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

Sed ad eandem legationem Sifinnij redeamus. Non Exuperij uisus, sed & Minerij* & Alexandri literas detulit, qui bus illi eundem sancti Hieronymum uacis pullarunt questionibus; sed & literas aliorum plurimum tum uitorum tum fominatum diuersis Scripserunt locis eundem intetro- gantium dedit. Multas enim (ait ipse) sanctorum fratrum asse- ruerunt de vestra pronuncia ad me detulit quaelibet, quoniam si- cut, nisi praeter ea competunt habetur, quam quod san- ctus Hieronymus ad reditum per eundem Sifinnium epi- stola, ad Minerium & Alexandrum referens pertra- dit; ad quos etiam destinant dictum elucubrari a se hoc anno commentarium in Milichiam.

XXXIX. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

Quo item anno, per eundem Sifinnium monachum in Aegyptum properantem, idem sanctus Hieronymus, quanta ualuit celeritate, aduersus Vigilantium haereticum nuper obortum, commentarium scripsit; eundem- que eodem Sifinnio perferendum in Gallias, ubi uirtus suam serpens euomerat, paratum antidotum dedit. Testatur id quidem ad finem eiusdem commentarij idem sanctus Hieronymus huiusmodi uerbis d: Haec (ut dixi) sanctorum presby- terorum rogatu, uisus uocis incubratione dictam, festinante admo- dum, scripsit. Sifinnio, & propter sanctitatem refrigeria ad Aegyptum ire properante, &c. Quam autem fuerit hi presbyteri, idem superius docet, ubi ait: *Antiores sunt huius dictationis, ule- mo sancti presbyteri Riparius & Diderius, qui parochias suas uicinas istum scribit esse maculatas; miserantque libros per fratrem Sifinnium, qui inierit in opaliam sterens euomunt. Sed non nunc primum idem Riparius reddidit de his sanctum Hierony- num certiorum, uerum ante tricenarium: nam idem Hiero- nymus eodem commentario fatetur se ante biennium a Ripario de eodem Vigilantio horrendas blasphemias eru- ctante accepisse: ad quem eundem Hieronymi extant f- reddite literae: adeo ut dici possit, Vigilantium, qui haec- nus inter sanctos periculosus latuisset, iam palam quas diu in- pectore occultasset haereticus, eodem tempore, nempe ante annos duos, propalare cepisse. Sed antequam de eiusdem haereticibus in sanis agamus, praefat de hominibus petere narrationem.*

XL. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

Fuit ipse natione Hispanus, patria Calagoritanus, ut idem sanctus Hieronymus tradit, ex quo Gennadius g red- dargatur, qui quod lei et hominem ueratum in Gallia, Gallum utique fuisse existit. Maure de quo ait: *Vigilantio pres- byter, nationis Gallus Hispania Barchinonensis parochias Eulesiam tenuit, aduersus hunc scripsisse sanctum Hieronymum tra- ditur; quem sanctus Hieronymus scriptis, de quibus agimus, confutat. Viuigi ur & consuetudine Barchinonensis Ec- clesiae, idem Vigilantius haec to Paulino, qui ibidem ordina- tus est presbyter, per necessarios aliquando fuit; quem vi- ritum pium probumque laudauit, & apud se agrotantem fouit: nam de eo haec ad Seuerum h: Vigilantius quoque noster in Campania, & antequam ad nos ueniret, & postquam peruenit, uisum laborantem; & agritudinis uisus, quia & ipse sociale membrum erat saluatus dolore compassus est. Profectus cum est inde Vigilantius Hierosolimam, eundem datus ad S. Hieronymum ueris Paulinus ipse plurimum commen-*

XL. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

dat, ut reddita ad eundem Paulinum S. Hieronymi Epi- stola significare uideatur, ubi haec habet: *Ad finem S. Vigilan- tium presbyterum (hiescitabit, ut sancto Paulino commen- datum acc. perat) quia antea se suscipit, melius est, ut ipse uerbis quam ueris dicitur litera, huc ipse.*

XL. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

Enne putes hunc alium ab illo Vigilantio fuisse, qui postea in haereticam campum habes, quae de hoc ipse san- ctus Hieronymus aduersus ipsum scribens, exprobat, quod egerit, cum Hierosolymis esset, & terribentis motu qua- teretur, cum ipse nudus periculis omnibus in publicum prodit: qua impudentia iudicium aliquod edidit futurae scriptis etiam detegendae omnibus turpitudinis. Quo- modo autem res se habuerit, diximus suo loco. Illius tempore terrae motus, Sed & Epistola in ipsum Vigilantium scripta, hunc eundem esse cum illo Paulini Vigilantio, expresse de- clarat, de quo modo dicturi sumus. Quod enim addit sanctus Hieronymus in ea Epistola ad Paulinum: *Cur tam cito a nobis profectus sit, & non restiterit, non possunt dicere, ne ledere quompiam uideat, suspitionem haud lenem de Vigilantio ingerit. Etenim quidnam hoc, quod sanctus Hiero- nymus reuocasse consilium dixit? Certe quidem in cau- sa fuisse Rufinum Hieronymus tunc agerent, ut Vigilantius redderet Hieronymi gloriae uulnus, persequi possamus intelligere ex his, quae idem sanctus Hierony- mus aduersus Rufinum scribit, nimirum ipsum de Hieronymo aliquid in eius aures insulasse. Scripsit S. Hieronymus Iropham, obseruauitque hominem haud recto- pesse incedere in Euangelio: sed & manifestus detectus est, cum idem Vigilantius a se recedens, copiam sanctum Hieronymum praefata exonerare blasphemiam, appel- lans eum haereticum, quod Origenis opera assidue legens, eum sem pariter fuerit consuetus erroris. Sed aduicium sanctum Hieronymum in Epistola aduersus eum scripta isthaec omnia recensentem in: *Quid (inquit) nisi fatam os- didi sancti presbyteri Paulini Epistola, & illius uerba commemorata non potuit errare iudicium; Et licet haec accepta Epistola, ad- uerterem sermonem tuum intelligerem: tamen suspitionem & similitudinem magis in te arbitrabar, quam recordari. Ne re- pcedendo sanctum uisum; manus enim apud me desimulatae quod nouerat, quam puritatem eleuatum sui litera auferre, Sed memetipsum arguo, qui altera potius accipiam, quam mentali- cio, & oia uia carnentibus, aliud (schemata) credidi, quam uide- bam, & inferius: Inter cetera quippe blasphemias, quae uia exlege protulisti, uisus es dicere, motum, de quo ab ipse est in Da- nielo u. lapi sine manibus esse diabolum, & uisum Christum, & haec sunt enim, quae Gennadius de Vigilantio tantum sibi nota de scribit, ubi ait: *Epistola praeterea uerba secundam uisum nam Danis, & alia locum est scripta, quae in catalogo uerborum uerborum necessario ponuntur, huius & beatus Hieronymus presbytero respondit, huc ipse.***

XL. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

Recedens uero a Palaestina (ut dictum est) Vigilantius in Aegyptum de cendit, atque Praenunciae pergrauit, semper quid in sanctum Hieronymum insularum, nam ipse p. Danis (inquit) Aegyptum, & uicinas praenunciae reliqui- sit, in quibus secliam tuam liber a plerisque frante de se uideri: & sig- gisti me ad insularum, qui omnia contra E. clesiam degnata re- prehenso, & publica uoce condemnato. At non haec erant haereticus Vigilantij, quas postea audacissime praedicauit: nam (ut dictum est) nouissimum ista Vigilantij haereticus haudan- te biennium innocere. Porro tanta ubique pollebat opi- nione sancti & tunc hypocrisis, ut idem sanctus Hieronymus ista diu de ipso tacuerit, nec propalauerit. Vnde aduersus Rufinum, illum in se eocnecantem, ipsemet Hieronymus haec ait: *In Vigilantij nomine quid somnias, nefas. Vbi enim cum scripsit haec etia apud Alexandriam communi uoculata uo- da librum, profer Epistolam; nusquam omnino reperit, & inter- ruit: Ego in Vigilantio uideri respondit. Eadem enim a. uisabat, qua tu postea & amicus laudas, & nimium acutus, n. mium quod esse diceret sanctum Hieronymum Origenis errores le- dari; nam subdit: *Sic a quo illius contra me uerba constat sicut noni uentulos tuos, haec sanctus Hieronymus. Agbar eum id habere Rufinus, ut esset, qui Origenis haereticus ac- cularet Hieronymum, qui ipsum Rufinum & alios om- nes Origenistas eiusdem Origenis errorum infimulari,**

XL. Hieron. prefat. in Zachar. lib. 2. idem prefat. in Zachar. lib. 1.

ipsum.

ficque eo modo factam rectam conseruaret in Gallia & maioribus acceptam fidem & Ecclesiasticam disciplinam, quam ex veteribus traditionibus proditam Romani Pontifici recentia decreta munirent. Obserua & hic, quae lo lector, aequum sanctorum Petri pugnant genus; nimirum cum aduersus haereticos inuendum sibi scirent esse certamen, primum omnium conciliare sibi confortio fidei sedis Apostolicae communionem. id quidem mille ferme exemplis superius est demonstratum: quam eandem artem haereticos quoque frustra saepe amulati conatos esse, nempe ut Formatos in communicatione cum Romano Pontifice, se esse Catholicos mentiri possent. Ad haec, inquam, spectant, quae Innocentius Papa ab his rogatus rescripsit a de clericorum excoibatu seruando, eademque (ut i sibi suis ipse licetis proferat) ad recens sancta, sed quae eadem Romana Ecclesia accepisset a Petro, & per temporum successiones inuolubili disciplina ad hunc usque diem custodienda fuissent: quae tu ipse (ne quaeratis longiori detineri mora) legere poteris.

XLVIII. AVCTOR VIRGET RECENTIORES HERETICOS.

Ex his igitur conuenio & te (spondendi enim & tibi omnem officium) qui haec tenens relicta Romana Ecclesia inhaerendum putasti discipulis Vigilantij, amiceque compello, rogoque: Dic, amabo te, quibus patris diuinum Spiritum esse creditum, & reuelatum à Deo Catholicam ueritatem, Vigilantiam ne, an admirandis illis sanctissimisque uiris Victitio Rothomagensi, atque Exapertio Tolosano: ut omittamus modo dicere de aliis nominatis superius Patribus eandem cum ipsis fidem custodierint. Repete enarrata ante ex fide digno teste Paulino Victitij primordia, nimirum e gregem tempore Iuliani confessionem, & edita inlat Apollonorum ab illo miracula; recoleque etiam praecentia de sanctitate Exapertij, nupet ex Hieronymo recentia: contra uero tibi istae Vigilantiam turpem, inconstantem, animo duplicem, blasphemum, ac demum haereticum (teste Gennadio, si non credis sancto Hieronymo) ab uictuaria Ecclesia declaratum, in Iouini non iam ante praedictum, & condemnatum. Tu, inquam, te medium inter hos sponte constituis, praesensque praesentibus assecutus, libera mente (quod est ingenium) examina, disquire, discute, & iudica. cuiam uirtus partium inhaerendum sit, Vigilantiam an Victitio & Exapertio? Audio, audio, silent te licet, & quamuis nolis, tua clamorem conscientiae ad optima deprecantis, & quae uelit, abs te etiam cretamentis affiduis exigentis. Tu igitur domestico etiam teste comitatus, dum es in uia, esto consentiens aduersario tuo, mihi certe Danidicum illud semper in ore: *Confitebor tibi Domine in toto corde meo, in concilio iustorum & congregatione.* Sed quae sunt te lingua Vigilantij sordium (licet non sine nactus) reuolutam.

o p/altu.

XLIX.

Dumnatit praeterea infelix, diei tempore cereos ac lampades in Ecclesia ingendi solitos: itemque ex quibusdam apocryphis, quos sibi finxerat, libris, post mortem nullum pro a io deprecandi facultatem habere dixit. In quem S. Hieronymus: *Tu (inquit) vigilanti dormis, & dormiens scribis, & proponis libri apocryphum, qui sub nomine Esdrae à similitudo tui legitur, uis scriptum est, quod post mortem nullus pro aliis audeat deprecari. quoniam ego librum nunquam legi: quid enim necesse est in manu sumere, quod Ecclesia non respicit?* Adeo idem rursus Vigilantiam improbare uigilias in S. Ecclesia celebrari solitas nocte uisubet precedentis Dominicae; asserens, praeter solennes sancti Paschalis uigilias (quas tantum retinendas esse dicebat) reliquas omnes obtentu publicae honestatis, ne tenebrarum occasionem capantibus, ad delinquendum uia aperiri uideretur, esse abolendas. In quem ita Hieronymus: *Error autem & culpa iudicium, uis in manu sumere, qui per noctem saepius deprecatur, non est uigilanti hominibus imputandum: quia & in uigilia Pascha tale quid fieri plerumque conuenit, & tamen paucorum culpa non praedicit religioni, qui & absque uigiliis possunt errare uel in suis, uel in alienis domibus. Apostolorum fidem iuda proditio non distulit. Vides igitur manifeste, non sanctum Ambrosianum (uolunt Notis etiam non demonstrasse meminit) sed impium Vigilantiam potius, honestatis causa praetensa, de abrogandis sacris uigiliis promulgasse fen-*

l Hieron. aduers. Vigilantiam.

teriam; cum tamen Patres, cas firmus esse tenendum aduersus Vigilantiam disputant. Sed quoniam in Paschate uigilias celebrandas esse dicebat, idem censor Ecclesiae illud addebat, non nisi in Paschate Alleluia cantandum.

At quod idem nebulo respiciens sanctorum reliquias, addebat illud horrendum dictum; signa apud eas fieri solita, dignonum esse praestigias, & quae inuictis omnino esse, quod signa non fidelium, sed infidelium causa fieri debeant: haec scite redarguens sanctus Hieronymus, uereciterpetitum, à demoneque possessionem omnino Vigilantiam fuisse demonstrat, ubi ait: *Nolo mita dicas: signa infidelium sunt. Sed responde, quomodo in uigiliis puluere, & fauilla uisio quae tantis uis legorum uirtutumque praesentia? Sentio, sentio infidelissimum mortuum, quid dolois, quid timas. Spiritu iste immundum, qui haec cogit scribere, saepe hoc uisum totum esse puluere, uno huiusque torquetur; & qui in te plagas dignumulat, in ceteris conficitur. Nisi forte in mortem Gentilium, emperarumque Euphyry & Euanony, has praestigias daemones esse coningas, & non uere clamare daemones, sed sua simul ueritatem. De consuetudine, in gaderi bisi i. a. martyrum, & ali quando praegreueri, &c. De te ipso uero, quanto salicet honore profecti & reuerentileret reliquias martyrum (quod non praeter eundem patremus) haec postea subdit: *Ego confiteor timorem meum, referta de superstitione descendat (nimirum uidelicet scripturae) quando uisum fuerit, & aliquid mali tui mo animo cogitauerit, & in aethiorem phantasma delinquerit; basilicas martyrum intrare non audeo: ita totus & corpore & animo perterritus. haec & alia de te sepe.**

Detrahebat praeterea cepto antiquitas usui collectatum in Ecclesia tempore Apostolorum, & Pauli exemplo firmato, qui collectas agebat pro pauperibus Hieronymus de gentibus: cum adhuc consuetudo uergeret, & et diuersis Orbis regionibus ad usum pauperum cleme ynae Hierosolymam mitterentur. At sicut haec uetus homo effugit bar contra doctrinam & exemplum Apostolorum, ita etiam contra Euangelium ipsum & Dominum fatuus delirabat: quae sanctus Hieronymus ita refert: *Quod autem asseris, eos melius facere, qui uisum uelum suu, & paulatim fructum possessionum suarum pauperibus diuidunt, quam illos, qui possessionem ueniam datus, senel emnia largiuntur: non a me tu, sed à Domino responditur: Si uis persequi usque. Sed ista quidem improbus ille, ut uero sed uisum proptermeret monasticum ordinem, & clauemque renouancium dissiparet; quos & aliis praetextibus auocare conabatur à solitudine. haec enim omnia, ataneorum filorum inslar, nullo negotio idem S. Hieronymus debet acrupit; atque adeo ut os impia loquentis obstruxerit, extimareque penitus ante propemodum, quam nasceretur infamias haereticis: ita ut nullus labor incuberit sanctis Episcopis Concilia cogendi ad condemnandas haereticos: quae semel audite, talem horrorem audientibus inuellerant, ut pij omnes ad earum sonitum aures obstruxerint; ut prope quod tales essent, quae omnem pietatem dissoluerent Ecclesiae disciplinam, auferentes factum caelibratum, succedentes germina uigilium & continentiam monachorum, pariterque destituentes Ecclesiae traditiones, sacrosque ritus pessum lantes, atque sanctorum cultum penitus prohibentes, eosdemque collatis diuicis gratis spoliantes: adeo ut non mirandum sit, si non praesens uerbis (quod nota uit sanctus Gregorius) yherementiori impetu ipse Hieronymus in Vigilantiam uisus sit insurrexisse. Senit & hoc ipse de te, sed excusat his uerbis, scribens ad Riparium: *Fac de tibi dolorem meum: sacriligiuntant am patienter audire non possunt: legi enim Symonisten Phinices, auferentiam Elie, & non Simonis Chananaei, Petri, ueritatem Ananiam & Sappharam tradidit, Paucisque constantem, qui Elymam magnum uisum uisum resistencem aeterna castitate damnauit. Nisi est crudelitas, pro te pietas, &c.**

Porro quod posthaec siluerit infamias haereticis, nec amplius ad multa secula audia fuerit: haud scias breuem illam Hieronymi scripturam esse ueritatem, ut caput tollere amplius aua non fuerit. Non enim ea est natura haereticorum, ut uicti cedere sciant, & dent manus rati one conuicti: sed prostrati iacet, perinaciolori an facta surgant, resti-

